

Talegrundlag ved samråd i Folketingets Udvalg for Udlændinge- og Integrationspolitik den 12. oktober jf. UUI alm. del. - samrådsspm. G.

DET TALTE ORD GÆLDER

Tak for ordet.

Samrådsspørgsmål G vedrører et helt centralt spørgsmål: Hvem vil og kan vi føre en dialog med i vores fælles bestræbelser på at værne om demokratiet?

Dialogen er en væsentlig del af vores demokratiske tankegang og spiller en helt central rolle i et demokratisk samfund som det danske. Det er med dialogen, at vi udfordrer hinanden med vores synspunkter, og det er med dialogen, at vi finder kompromiser og fælles løsninger på tværs af meningsforskelle.

For politikere i et demokratisk samfund som det danske er dialogen et meget vigtigt redskab. Dialogen er et redskab, som vi bruger til at give udtryk for vores politiske standpunkter, men også et redskab, som vi kan bruge til at skabe forandring. Som politikere er vi

forpligtet til at bruge det redskab ofte, men selvfølgelig med omtanke.

Dialogen bliver nemlig udfordret, når vi står over for mennesker, som ikke vil demokratiet. Når vi står over for mennesker, som grundlæggende er imod de værdier, som dialogen hviler på, men som selv bruger ordet demokrati og de demokratiske frihedsrettigheder til at argumentere for en antidemokratisk dagsorden.

I princippet byder jeg enhver lejlighed til at give modspil, også til grupperinger, som jeg er helt grundlæggende uenig med, velkommen. Jeg mener, at vi som borgere, og i særdeleshed som politikere, er forpligtet til at gøre indsigelser mod antidemokratiske udsagn.

Men hvilken vej, vi vælger at gå for på bedst mulig vis at give modspil til – og også forebygge rekruttering til - disse antidemokratiske grupperinger, må bero på en konkret vurdering.

I nogle tilfælde vil vurderingen være, at det vil være spild af tid eller direkte skadeligt at mødes. Det kan fx

være, hvis samtalepartneren slet ikke vil acceptere de almindelige præmisser for god dialog såsom at lytte og vise respekt. Eller det kan være, hvis det vurderes, at dialogen vil give unødvendig opmærksomhed og omtale af samtalepartnerens radikale holdninger.

Der skal ikke herske tvivl om, at jeg ikke vil mødes med og medvirke til at give antidemokratiske grupper lejlighed til at fremføre samfundsnedbrydende synspunkter.

Når man aktivt modarbejder demokratiet, fx som Hizb-ut-Tahrir gør ved at opfordre til boykot af valg og andre demokratiske processer her i landet, har man bragt sig selv uden for demokratiets ramme. Så holder forudsætningerne for at mødes ikke længere. Så udfordres den demokratiske tankegang – som netop er argumentet for at gå i dialog – så alvorligt, at man i nogle situationer må sige, at her er der ikke basis for dialog.

Når det er sagt, er det også vigtigt at erkende, at antidemokratiske budskaber ikke forebygges alene ved at gå i dialog eller undlade at gå i dialog med de mennesker, som står bag antidemokratisk

propaganda. Det kræver en omfattende indsats med mange forskellige initiativer, som grundlæggende handler om at bremse fødekæden til de antidemokratiske og ekstremistiske miljøer og grupperinger. Med andre ord; det kræver en helhedsorienteret og effektiv forebyggende indsats at forebygge radikaliserings.

Regeringen prioriterer arbejdet med forebyggelse af radikaliserings meget højt, som det også fremgår af regeringsgrundlaget. Der skal sættes ind over for det mindretal, der udfordrer vores demokrati, lov og orden, og som ikke ønsker at bidrage til det danske samfund. Denne konsekvente politik gælder såvel over for de radikale højre- og venstremiljøer, som den gælder de antidemokratiske og militant islamistiske miljøer.

Regeringen har iværksat en lang række initiativer:

- Den tidlige forebyggelse af radikaliserings er særlig vigtig. Den foregår i skolerne, i fritidsklubben og på gaden gennem SSP. Derfor er forebyggelsen af radikaliserings integreret i det generelle kriminalpræventive arbejde i SSP-regi.

Det betyder, at SSP- konsulenter i dag er opmærksomme på unges risiko for radikaliserings på lige fod med andre typer for risikoadfærd, der kan føre til kriminalitet.

Regeringen har i tæt samarbejde med PET afholdt skræddersyede kurser til SSP-konsulenterne og på den baggrund etableret regionale ressourcegrupper af SSP-personer med en særlig viden om, hvordan risiko for radikaliserings håndteres.

- Nationale og internationale erfaringer viser, at en del af de personer, som er i risikogruppen for at blive radikaliseret, har psykiske vanskeligheder og har været i kontakt med det psykiatriske behandlings-system.

Som noget nyt er vi derfor i samarbejde med PET gået i gang med at opkvalificere medarbejdere fra PSP-samarbejdet til i højere grad at være opmærksomme på risiko for radikaliserings blandt udsatte borgere. Et pilotprojekt udrulles nationalt i løbet af 2014.

- Det er vigtigt, at vores lokale frontmedarbejdere har de rette metoder, som de kan anvende i det forebyggende arbejde, herunder når de skal håndtere radikaliseringsstruede unge. Mit ministerium har i samarbejde med PET udgivet en serie af håndbøger om handlemuligheder i tilfælde af radikalisering, som lokalt anvendes i stor udstrækning, og vi udvikler et nyt forebyggelseskoncept, som har til formål at forebygge unges radikalisering og rekruttering til antidemokratiske og ekstremistiske grupperinger.

Udfordringerne med radikalisering er mange, og derfor forsøger vi med dette koncept at spille på flere strenge og sætte ind på forskellige niveauer.

- Den tidlige forebyggelse sker også i hjemmet. Forældrene har et medansvar for, at deres børn vokser op og bliver modstandsdygtige over for intolerante og ekstremistiske budskaber. Derfor lancerede min forgænger i foråret en indsats vedrørende styrket forældreansvar.

Desuden har vi afholdt særlige kurser målrettet kommunerne om, hvordan kommunale medarbejdere kan gå i dialog med forældrene, så forældre kan bidrage med at forebygge fjendebilleder og få hjælp til at minimere konflikter i hjemmet, som kan skubbe børnene ud i negative fællesskaber som antidemokratiske og ekstremistiske miljøer.

- Arbejdet med forebyggelse af radikaliserings skal være vidensbaseret, og det er baggrunden for, at regeringen har taget initiativ til en national kortlægning af antidemokratiske og ekstremistiske miljøer, som pt. er ved at blive gennemført af SFI, så der kan fremlægges en endelig rapport medio 2014. Kortlægningen skal anvendes til at målrette og styrke den forebyggende indsats, så der sættes ind med de rette indsatser præcist dér, hvor der lokalt er udfordringer.
- Internettet bruges i større og større udstrækning til at sprede antidemokratisk og ekstremistisk propaganda og bruges som rekrutteringsmiddel i et omfang, som vi ikke har set tidligere.

Danmark var vært for tre internationale arrangementer om onlineradikalisering i juni, og bl.a. på baggrund af erfaringerne herfra vil regeringen udvikle konkrete initiativer målrettet forebyggelse af onlineradikalisering.

Den indsats, som jeg her i overordnede linjer har skitseret, er en indsats mod radikalisering, som kan føre til engagement i antidemokratiske og ekstremistiske politiske eller religiøse grupperinger. Et engagement, som måske på sigt kan føre til voldelige handlinger.

En relateret problemstilling, som regeringen også prioriterer højt, er indsatsen mod parallelsamfund. Det er uacceptabelt, hvis vores religionsfrihed og foreningsfrihed udnyttes til at propagandere for en religiøs eller politisk ideologi, som opfordrer til afstand fra vores fællesskab eller til direkte forsøg på at undergrave vores demokratiske værdier. Og det er uacceptabelt, hvis lovgivningen eller demokratiske principper tilsidesættes på grund af religiøs praksis.

Regeringen lancerede sidste år en strategi, som har til formål at forebygge parallelle retsopfattelser. Den

skal forebygge, at religiøse lovprincipper overtrumfer vores fælles lovgivning og praktiseres i strid med dansk lovgivning, så de berørte borgeres rettigheder krænkes.

Som led i implementeringen af strategien er lovgivningen ændret, så det nu er obligatorisk for religiøse forkyndere at deltage i et kursus om dansk familieret og familieretlige værdier, hvis de ønsker et længerevarende ophold i Danmark.

Forventningen er, at dette kursus vil øge de religiøse forkynderes viden om dansk lov og derved medvirke til at forebygge parallelle samfund, hvor religiøse traditioner praktiseres i strid med dansk lovgivningen.

Et vigtigt middel til både at forebygge, at borgere isolerer sig i parallelle samfund, og til at sikre, at unge bliver modstandsdygtige over for politisk og religiøs ekstremistisk propaganda er, at alle har tillid til systemet, tillid til demokratiet og tillid til, at de kan bidrage til en positiv forandring uden at skulle ty til antidemokratiske midler. Denne tillid er en væsentlig del af forebyggelsen af rekruttering til politiske eller religiøse, antidemokratiske grupperinger. Og tilliden til

systemet og demokratiet er en forudsætning for en god integration, hvor alle er en del af fællesskabet.

Som politikere har vi et særligt ansvar for at skabe tillid til demokratiet. Dét at opbygge tillid til demokratiet sker ikke kun ved, at vi taler om demokratiets fortræffeligheder. Det sker også ved, at vi som politikere forvalter de demokratiske principper med omhu. At vi går i dialog ikke bare med dem, vi er enige med, men også med dem, der har andre synspunkter og ståsteder end os selv.

Lad mig derfor afslutningsvist konstatere, at jeg mener, at det er uhensigtsmæssigt, hvis man som princip udelukker ens største politiske modstandere fra dialog. Jeg tror på ordets magt, og konsekvensen er, at jeg har samtaler med mange forskellige mennesker – også dem, som jeg er meget uenig med.

Grundlæggende er mit udgangspunkt – og det er det, jeg redegør for i interviewet med *Altinget* – at det er svært på forhånd helt at afskære nogle fra muligheden for dialog.

Men som jeg har været inde på, er det et udgangspunkt, der er begrundet i et grundlæggende demokratisk princip eller tankegang om, at dialog er det rigtige. Det udgangspunkt kan blive så stærkt anfægtet – fordi modparten ikke anerkender, ja ligefrem aktivt modarbejder demokratiet, og dermed ikke lever op til forudsætningerne for dialog – at man må fravige det. Sådan ville jeg have det, hvis jeg i morgen skulle få en konkret invitation fra Hizb-ut-Tahrir. Det har jeg – bl.a. i lyset af Hizb-ut-Tahrirs aktive ageren for at forhindre valgdeltagelse - meget svært ved at se for mig, at jeg ville takke ja til.

Tak for ordet.